

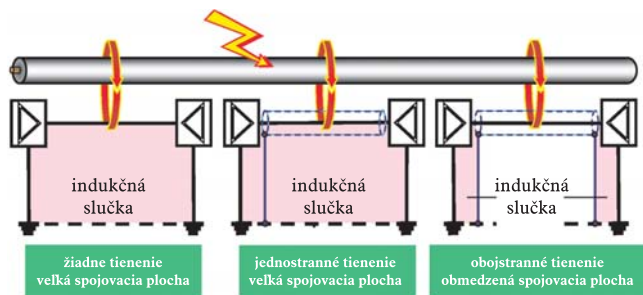
Ochrana pred bleskom a prepätím

Tienené vedenia – aké sú ich prednosti a možnosti realizácie

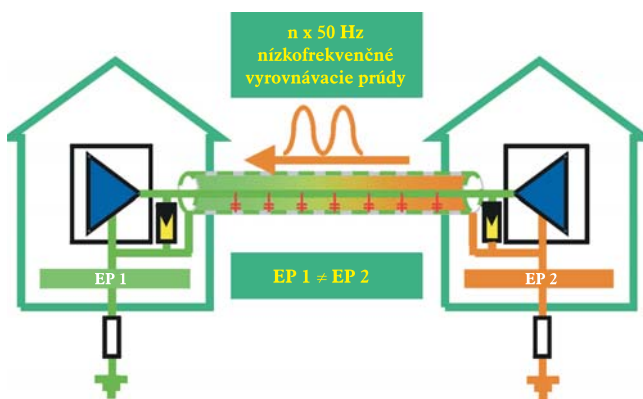
Správne nainštalované a dobre zapojené tienené vedenia skutočne poskytujú pomerne účinnú ochranu pred prepätím. Tieto prepätia vznikajú kapacitnou a indukčnou väzbou, a preto tienené vedenia je vhodné uprednostniť pred netienenými. Čo predstavuje dobre tienené vedenie z hľadiska ochrany pred bleskom a prepätím?

Tienenie vedenia musí byť v celej svojej dĺžke dobre vodivo pripojené a prinajmenšom na oboch koncoch uzemnené. Iba obojstranne uzemnené tienenie môže znížiť účinok indukčnej a kapacitnej väzby.

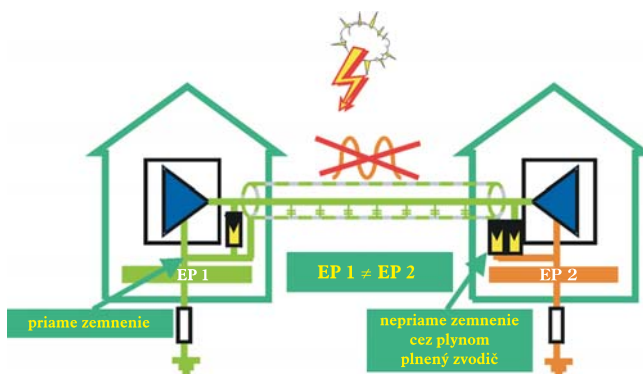
Obojstranné uzemnenie tienenia je možné realizovať dvojakým spôsobom – priamym alebo nepriamym uzemnením.

Obr.1 Indukčná väzba. Nepriamy účinok blesku, spínacie pochody (Potrebná inštalácia zvodčov prepätia)

Obr.2 Obojstranné pripojenie tienenia. Problém: nízkofrekvenčné vyrovnávacie prúdy

Obr.3 Obojstranné pripojenie tienenia. Riešenie: priame a nepriame tienenie zeme

Obr.4 BLITZDUCTOR® CT. EMV – svorka na pripojenie tienenia

Toto uzemnenie musí byť vyhotovené s najnižšou možnou impedanciou. Takýmto spôsobom zabezpečíme, že na koncových zariadeniach pripojených k vedeniu nevzniknú prepätové špičky dosahujúce niekoľko tisíc voltov z dôvodu zle pripojeného tienenia. Vhodné je pripojenie realizovať cez špeciálne pripájacie svorky (napr. SAS1) priamo k ekvipotenciálnej prípojnici alebo použiť zvodčie s integrovanou svorkou na pripojenie tienenia (obr. 4).

Ak vedenie opúšťa hranice budovy alebo chráneného objektu, teda vstupuje do objektu zo zóny 0, musí byť jeho tienenie schopné krátkodobo viesť vysoký impulzný prúd. Prítom musí byť splnená podmienka dostatočného prierezu tienenia. Káble a vodiče, v ktorých je použitá tienená fólia, nie sú vhodné pre takéto vedenia. V podobných prípadoch treba použiť káble a vodiče s celopleteným tienením. Z ekonomických dôvodov montážne firmy často používajú vedenia s nedostatočným prierezom tienenia. V dôsledku toho vznikajú na žilách rušivé vplyvy a znižuje sa účinnosť ochrany zariadenia pred jeho poškodením. Tieto poruchy môžu byť eliminované použitím káblov s viacvrstvovým tienením a použitím zvodčov prepätia. Použitím vhodného tienenia k zvodčiom bleskového prúdu a prepätia môže byť ochranný účinok proti prepätiam optimalizovaný. Samotné tienenie vedenia môže znížiť veľkosť rušivých vplyvov a pravdepodobnosť zničenia koncového zariadenia, ale nemôže im celkom zabrániť. Inštalácia zvodčov prepätia je väčšinou potrebná na potlačenie nízkofrekvenčných vyrovnávacích prúdov, ktoré môžu pretekať tienením. Z tohto dôvodu je vhodné na vedeniach inštalovať zvodčie bleskového prúdu alebo prepätia a na jednom konci vedenia inštalovať zvodčie s nepriamym uzemnením tienenia.

Dehn+Söhne

Jiří Kroupa, riaditeľ zastúpenia
 M. R. Štefánika 13
 962 12 Detva
 Tel.: 045/5410 557
 Fax: 045/5410 558
 mobil: 0907/877 667
 e-mail: j.kroupa@dehn.sk

21

